

TELEX

zms gorenje velenje

št. 2

7.2.1974

Sem dolgo upal in se bal,
slovo sem upu, strahu dal;
srce je prazno, srečno ni,
nazaj si up in strah želi.

Se vam ne zdi, da med vrsticami vidite poduhovljeno podobo umetnika - podobo razumnika in svobodoljuba, čigar ime je izpisano z zlatimi črkami na nebu naše kulturne zakladnice - dr. Franceta Prešerna?

Mar ne slišite globoko v sebi odmev verzov človeka, ki je s svojo umetniško besedo dvignil slovensko kulturo na evropsko raven: med Puškina in Heineja pa Goetheja in druge velikane evropskega pesništva?

Si pozabil, prijatelj, kako si iz njegovih Poezij izpisoval verze in jih v pismu pošiljal ljubljeni deklici, predno je privolila na prvi sestanek, in ti, tovarišica, se ne spominjaš, kako ste med vojno ob tabornem ognju prita-jeno, a globoko iz srca, prepevali njegovo Zdravljico? Pa Sonete ljubezni in Krst pri Savici imate tudi še v spominu?

Vem, verjamem, da niste pozabili.

Pred 8. februarjem - slovenskim kulturnim preznikom - je prav, da se spomnimo tega; naj bo to naš nemi poklon njegovemu spominu - osebnosti, katere lik ne bo nikdar ugasnil...

Samo to sem vam želel reči!

Bojan

NOVE NALOGE

SVET KONFERENC ZVEZE MLADINE V ZDRUŽENEM
PODJETJU GORENJE JE POSTAVIL VRSTO NALOG

2. februarja so se v tovarni Gorenje - Elrad v Gornji Radgoni sestali predstavniki mladinskih organizacij TGO Gorenje Velenje, tovarne Gorenje Sever iz Subotice, tovarne Gorenje Muta iz Mute, tovarne Gorenje Lesna Soštanj in tovarne Gorenje Elrad Gornja Radgona.

Udeleženci so poudarili, da je nujno potrebno izdelati skupni program dela mladinskih organizacij v Združenem podjetju Gorenje Velenje.

Beseda v razpravi je potekala predvsem o tesnejšem povezovanju mladinskih organizacij in vlogi mladine v samoupravnih, družbenoekonomskih in političnih spremembah naše skupnosti.

Pogoj za učinkovito skupno delo pa morajo biti konkretni in utemeljeni programi dela.

Na skupnem sestanku je bilo dogovorjeno, da se ob koncu meseca aprila organizira v Velenju olimpiada Gorenja. Poleg športnih tekmovanj bi naj bil izveden tudi kulturni program, ki ga bodo pripravili mladi iz vseh tovarn Gorenja.

Nadalje je razprava potekala tudi o stimuliranju tistih mladih delavcev, ki s svojim delom ustvarjajo nadpovprečne rezultate. V zvezi s tem je bil sprejet dogovor, da se vsako leto podelijo priznanja najuspešnejšim mladim delavcem v Združenem podjetju Gorenje.

Obpravnavali so tudi predlog o občasnem izdajanju skupnega glasila, ki naj bi prinašalo informacije iz vseh organizacij združenega dela v ZP Gorenje.

Predstavniki so se dogovorili, da bo za povezavo dela mladinskih organizacij v Združenem podjetju Gorenje skrbel SVET KONFERENC, za predsednika pa so izvolili tov. Mira Travnerja.

Po sestanku v Gornji Radgoni so predstavniki mladinskih organizacij Združenega podjetja Gorenje izjavili za Telex:

MIRO TRAVNER (GORENJE VELENJE):

Predvsem bi poudaril to, da bomo program, ki smo ga danes sprejeli, tudi dosledno izvršili. Še naprej si moramo z večjim elanom prizadevati, da bodo naše vezi trdnjše, da nas bodo povezale v močno organizacijo mladine in hkrati v delovno organizacijo, iz katere izhajamo. Dogovori, ki smo jih danes sprejeli, pomenijo odraz potreb. To pa še ne pomeni, da smo izčrpali tudi vse obstoječe možnosti sodelovanja.

LILEK DRAGICA (GORENJE ELRAD):

Moja želja je, da bi delo mladinske organizacije v večji meri zaživelo ter da bi mi mladi s svojim kreativnim delom doprinesli še več k napredku našega podjetja ter tako tudi širši družbeni skupnosti. Zavedati pa se moramo našega položaja v samoupravljanju, prav to pa pomeni, da se moramo še bolj oboroževati z družbeno-političnim znanjem, če bomo hoteli vestno opravljati svoje naloge. Realizacija teh razgovorov, ki smo jih danes sprejeli, pa bo odvisna predvsem od dela posameznih aktivov. Mislim pa, da se nismo dogovorili nič takega, kar se ne bi dalo uresničiti z resnim in prizadevnim delom.

EMIL VAJS (GORENJE MUTA):

Dogovori, ki smo jih danes zastavili, morajo biti za nas vse obvezujoči, kajti v Združenem podjetju Gorenje, ki po svoji enotnosti, mora biti prav tako enotno organizirana tudi mladina. Omenil bi tudi to, da moramo več napraviti prav na področju zблиževanja delavcev iz posameznih tovarn Gorenja. Kajti delavci si prav gotovo želijo videti in поблиžje spoznati s kakšnim trudom ustvarjajo njihovi kolegi v drugih OZD.

RASPOPOVIČ SVETOZAR (GORENJE SEVER):

Osebnost sem zelo zadovoljen, da je prišlo do organiziranega dela mladine v okviru ZP Gorenje. Prepričan sem, da za skupno delo v tako velikem kolektivu ni pomembno samo tehnično in ekonomsko podelovanje, ampak moramo v večji meri sodelovati tudi na družbeno-političnem področju. Naš kolektiv je zelo mlad, to pa nam mora pomeniti osnovo našega dela. Naši programi morajo biti bolj elastični, tako da bo lahko mlad človek preko naše organizacije uresničeval svoje interese. Kot družbeno-politična organizacija pa se moramo še ostreje vključiti v naš samoupravn sistem.

GORŠEK MILAN (GORENJE VELENJE)

Današnji posvet je odprl tudi možnosti sodelovanja na področju športa. Dogovorili smo se za olimpijado ZP Gorenje. Ta bo potekala v šestih disciplinah in bo predvidoma konec aprila v Velenju. Olimpijada naj bi tudi postala tradicionalna oblika športnega srečanja delavcev ZP Gorenje. Prireditve naj bi bila vsako leto v drugem kraju. Vendar pa moramo organizirati še več posameznih športnih srečanj.

JARNOVIČ MILIGOJ (GORENJE LESNA):

Žal naša organizacija do sedaj zaradi objektivnih težav ni bila najbolj uspešna. pri svojem delu. vendar pa nas dogovori, ki so bili sprejeti na današnji seji, obvezujejo, da bomo morali tudi pri nas poživeti svoje delo.

Objavljamo tri najboljše zgodbe, ki so prispele na naš razpis "Zgodba z dopusta"!

Uredništvo Telexa bo razpis ponovilo tudi v letošnjem letu in pričakuje, da bo odziv še večji.

Avtorji objavljenih zgodb bodo prejeli knjižne nagrade.

nasvidenje, vojka

Tiho, čisto tiho stopava po vijugasti potki, ki se vije med drevjem in grmičevjem. Listi, veliki in mali, se enakomerno zibljejo v poletnem vetru in nama šepetajo nepoznane besede.

Med krošnjami dreves se pojavi silhueta starega gradu, ki ga na nekaterih mestih pred pekočim soncem varujeta zeleni mah in bršljan, zajedajoča se v razpoke, ki jih je pustil zob časa. Hrup mesta je ostal za nama in opoldanski mir od časa do časa pretrga le še zvok sirene nestrpnega voznika, ki čaka pred križiščem.

"Čudno, kako položna in zanimiva je danes ta pot in kako monotono beli so zidovi graščine", pomislim sam pri sebi, odmev na to misel pa skrči desno roko, ki se tesneje oklene drobnih ramen, ki sklonjeno, kot bi prenašala težko breme, slonijo ob mojem telesu. "Zakaj molčiš, Vojka", zašepetam dekletu na uho le toliko, da prekinem tišino. Ustnice skoraj neopazno zadrtijo, iz oči, globokih kot tolmun pa počasi pripolzi solza:

"Oh, Matjaž, zakaj ... zak ...", vprašuje se prelomi v krčevito ihtenje, ki brezglasno stresa mlado telo.

"Ne jokaj, Vojka - obljubila si, da ne boš jokala", tiho šepetam, bolj sam sebi, kot njej, v grlu pa se mi napravi kepa, ki grozi, da ...

... "Moški ne jočejo, moški ne smejo jokati", mi odzvanja v ušesih, zraven pa blodim po spominu, kdo je "pogruntal" to neumnost dokler se ne spomnim Cankarjevega Hlapca Jerneja in njegovega monologa po Sitarjevi smrti, da je jok za ženske. Telo v mojih rokah se počasi umiri in tesno objeta končno le prideva do vrha, kjer naju sprejme najin kostanj, njegova senca in čriček, ki prepeva prav tako kot vedno: veselo in glasno. Tudi klopca je še vedno tu; da je videti bolj žalostna, ker ji je nepridiprav izpulil desko, a kaj zato: vseeno je lepa - danes je še posebno lepa.

Tiho sedeva: Vojka počasi spusti glavo na moja ramena, njeni lasje pa se mi bogato poležejo po prsih:

"Veš, Matjaž ... čakala te bom ...; ... ko sevrneš, te bom počakala ... na najini klopci. Saj mi boš pisal, ko prideš, kajne?", mi pravi in me zaupljivo pogleda. "Seveda, Vojka ... pravzaprav: ne vem - takrat bo zima".

"Vseeno bom tu. Med tem, ko te bom čakala, bom napravila sneženega moža. Najlepši bo, kar si jih kdaj videl ...

... Saj boš prišel, kajne da boš in pisati mi moraš; vsak dan mi piši!

"Seveda ti bom pisal ...; ne vsak dan, dvakrat na teden pa sigurno ... in ko se vrnem, pridem najprej sem - obljubim". Srečen nasmeh na njenem obrazu prinese na pokrajino pod nama zopet sonce, ki se je skrilo za oblake, ko so neslišno pripluli po nebesnem obodu.

Poljubim jo na smejoče oči, potem pa se čas za naju ustavi, dokler naju ne zdrami oddaljeno grmenje.

Vrniti se morava.

Ko zapuščava najin prostorček, zopet zajoka: "Kako sem neumna, ampak to je močnejše od mene", se nemo opravičuje, in skozi solze sepoizkusi nasmehnuti.

Na križišču se posloviva.

Poljub je grenak, kot solze in - ni je več.

Tiho in nalahno začne deževati ...

Po sedemnajstih mesecih se vrnem.

Pozno popoldne se povzpnem po škripajočem snegu in ozki potki na grad.

Na vrhu se ustavim pod kostanjem, kjer osamljeno stoji ogrodje klopce in nič drugega; ni njenih oči, ne sneženega moža - ničesar več ni - niti solz ne.

Le deviško bela planjava, v kateri hladim razgreto lice in mesto pod njo, kjer se prižigajo prve lučke, mi ob vrnitvi pošiljajo nemo dobrodošlico ...

Matjaž

srečanje z goro

Nikdar nisem odhajal na dopust z željo po kakšnih posebnih doživetjih. Kdor veliko pričakuje, je ponavadi razočaran, pravijo. Prijetnejša so presenečenja. Od njih spoznavamo, da to naše ljubo življenje ni le gola preračunljivost. Umetnost lepote živeti je v tem, če zna biti človek zadovoljen.

Letošnje poletje nas nekoliko izziva s svojo razignanostjo. Sicer pa, kaj bi nam zamerili, saj vsi vemo, da za dežjem sonce pride.

Tudi tole moje srečanje z goro je pravzaprav naključno. Ko sem že ždel v njenem naročju, sem se zavedal, da me je zvabila v svoj objem.

Prijatelji, v katerih spremstvu sem se odpravil, na pot, ki je sicer dokaj neznan, torej še neoskrunjena, dobro poznali. Avtomobile smo parkirali ob bukvi, na kateri se je bohotal napis KOROŠICA. Tukaj v razkošni tišini s priokusom vonja po macesnih se nam ni bilo bati gangsterjev iz pariškega podzemlja.

Nekakšen nemir, kot negotovost pred prvim sestankom z drago deklico, me je prevzel, ko sem se vzpenjal v hrib. Bolj ko smo se približevali njej, pravi, beli, veliki gori, bolj nam je bila narava naklonjena. Razkladala nam je svoja čuda. Minila nas je vsa klepetava razposajenost, v naša telesa in dušo se je naselil neznan, a topel občutek. Korak je postal sigurnejši. Z goro smo postali eno. Z vso svojo prvobitno

dobrotljivostjo nas je sprejela vase. Vrnila nam je tisto daljno občutje, ki je napolnjevalo naše otroštvo, ko smo bili še trdno prepričani, da se imajo vsi ljudje na svetu radi. Zdaj, ko že dolgo vem, da vsi ljudje le niso dobri, sem si zaželel, da bi bil ta delček domovine samo moj in morda še nekoga drugega.

Tisti, ki pogosto odhajajo v hribe, pravijo, da se vrh Ojstrice le redkokdaj odkrije izpod tančice lahnih meglic.

A glej: Tako nepričakovano je stopila pod nas in se priklonila. Meglice so se spustile v dolino in zaplesale vilinski ples. ONA pa je nenadoma vztrepetala. Dvignila se je k zvezdam in jim pritajeno šepetala pravljico o deklici, ki je sto let dolgo nestrno pričakovala, in o kraljeviču, ki je prišel in jo zbudil iz sanj.

Oprosti mi gora, nisem te bil poznal! Verjemite mi, zvezde!

Rahel večerni hlad me je nežno opomnil, da sem zemsko bitje in da potrebujem prenočišča in hrane. Odhitel sem za prijatelji h Korošici, ki nas je gostoljubno sprejela.

Naslednje jutro je močno deževalo. Planinci so drug za drugim počasi odhajali in se razkropili na vse strani.

Vračali smo se. Enciani so še mirno spali. Murke so zaspano povešale glavice. V travi se je lesketala rosa. Sonce je v gorah večje. Narava se je prebudila.

Nekje v daljavi se je pod nebo vzpel pi-san lok. Bila je mavrica.

Franci P.

grenka kava

Še košček sladkorja? Izvolite!, mi je še vedno pozvanjalo v ušesih. Pa tako sem se trudil, da ne bi mislil o ničemer, da ne bi mislil več na tisti trenutek.

Rad sem imel sladko kavo. Rad sem imel vse, kar je bilo sladko. In moja Lucija je že bila nekaj takega, kar je zame pomenilo sladko. Tako sem jo ljubil!... Kako težko sem čakal trenutek, ko bom prišel domov in mi bo planila v objem. Znala se je prikupiti. Vse dneve odsotnosti sem mislil samo nanjo. Imel sem toliko priložnosti, da bi jo prevaral. -Nikdar ne bi izvedela. - Vendar nisem mogel. Neprestano sem primerjal druge ženske z njo, nisem našel take, ki bi bila prekosila Lucijo. Zato je zmeraj zmagala moja misel nanjo in ob poželenju po njej nisem niti skušal ogovarjati druge,

še manj sklepati prijateljstva. Ona mi je pomenila vse. Lahko sem ji zaupal. Razumela me je. Kako rad sem sedel z njo doma ob skodelici kave. Kuhala je tako dobro - sladko kavo. Pogovarjala sva se o vsem mogočem. Znala je biti dober poslušalec, kakor tudi dober sogovornik. Tako sem užival ob takih pogovorih. Sedaj sem hitel k njej. V mislih sem jo že stiskal k sebi in srce mi je razburjeno utripalo. Tudi danes je pred nama še sobotni večer, ki bo ob ljubezni in pogovoru in seveda ob skodelici kave tako hitro minil. . . v ustih sem že čutil okus njene kave. Pozvonil sem. Ves vznemirjen sem prisluškoval, kdaj se bo obrnil ključ v vratih. Pa je bilo vse tiho. Hitro sem segel v žep po ključ in odprl vrata. Kot brez glave sem preskočil predsobo. Dnevna soba je bila prazna. Mimogrede sem pogledal v kuhinjo in nazadnje obstal v spalnici sam, popolnoma sam. Prevezel me je tako čuden občutek. Stopil sem nazaj v dnevno sobo in na mizi zagledal listek. Začel sem brati.

"Oprosti, Vojko, ker te zapuščam. Vem, da me boš razumel, saj si me zmeraj. Miloša tudi poznaš, saj je bil dolgo najin prijatelj. Zelo blizu mi je in tako dober in pazljiv je. Pa tudi otroke bova imela. Takoj! Ti si o tem vedno tako razmišljal. Vedno si našel nekaj, kar bi moralo biti še prej, da bi potem lahko otroku nudil vse, da ne bi bil za kaj prikrajšan.

Nikoli pa me nisi vprašal, zakaj vse sem prikrajšana jaz. Včasih prideš domov komaj dvakrat na teden. Kaj nisi nikoli pomislil, kako mi je sami. . . "

Noge so me še komaj nosile. Dušilo me je. Zakaj mi nikdar ni nič očitala? Zakaj? ..

Obstal sem pred espressom. Dišalo je po kavi. Zaželel sem si grenke kave. Tako grenke kave, da bi prevzela moje grenko občutje.

Naredil sem požirek. Bila je sladka. Prodajalka mi je v tem trenutku ponudila košček sladkorja.

Vojko

Š E T O

Mladinski aktiv obrata CHM je pred kratkim zopet organiziral udarniško akcijo - čiščenje šip v žičnem obratu. Lepo in prav boste rekli. Vendar vsi ne mislijo tako.

Vama, tovariš in tovarišica, ki sta na naše delo gledala s posmehom in z neumestnimi pripombami zmanjševala delovno moralo mladincev, pa samo eno vprašanje:

"Ali se ne počutita prijetneje na čistem in vzorno urejenem delovnem mestu? "

Zamislita se nad tem vprašanjem. Mislim, da odgovor ne bo težaven!

Srečko Krajnc